

Pintér Lajos

El a kezekkel - a képzeletünktől

Túl vagyunk egy plakátokkal hangoskodó rendezvényen, a KAFF-on. Böngészgetem a megfejtését, hisz Kecskemét városa e négy betűvel volt tele napokig. Nem KAF, ő Kovács András Ferenc volna, a marosvásárhelyi költő, akit barátai csak káfként emlegetnek. Ez a KAFF, böngészgetem újra: a Kecskeméti Animációs Film Fesztivál. Nekem „rajzfilmszemle”, ahogy hajdan szótáramba beírtam.

Jó volt ez a többnapos baráti nyüzsgés. Gyönyörű volt. Értelmiségi embert ez éltet: művésztársak közelsége, alkotások, felszabaduló alkotói erők országlása. Országlása: hogy a kecskeméti Főtéren gyereksereglet gyűrűjében készül a homokrajzfilm, hogy megpezdül a forgalom, hogy kinyíló-záruló kiállítások forgatagában szédül el az ember.

A filmekről most nem szólok. Döntsön róluk a zsűri. Egy valamiről azonban igen, ami e szemléhez kapcsolódott, s egy szakmai tanácskozás volt. Tárnya: agresszió a tömegkommunikációban, tömegtájékoztatásban. Magyarul: erőszak és erőszak a tévében, filmben, ócska rajzfilmben, videón, videójátékon, interaktív videójátékon, interneten, és persze erőszak újságban, könyvben, képregényben.

Interaktív: ezt is megmagyarázom. Már nemcsak nézheted, hanem több játékban „csinálhatod” is az erőszakot. Bekapcsolódhatsz a játékba, irányíthatod, befolyásolhatod a történetet, hangodat adhatod hozzá, ha akarsz, a gyilkos magyar hangja is lehetsz. Mindennek résztvevője lehetsz, cselekvője lehetsz, s szinte észrevétlenül, akaratlanul is viselkedési mintát tanulsz. Milyet? Lásd, ilyet.

Napi egy órán túli tévénézés már káros, legyen akár igényesebb műsor nézése is, állapította meg minden felszólaló a tanácskozáson: káros a szemnek, a fülnek, de leginkább a képzeletnek. Mert a látott kép: nem ablak a világra. Ahogy szeretnénk. Hanem: a manipulált látvány!

S e ráknázóduló manipulált kép és szó a személyiségünket, képzeletünket hihetetlenül gyorsan átforgálja.

Elmondok egy kísérletet, ott, a tanácskozáson hallottam.

Képkockákat látunk. Kabátot segít fel egyik ember a másikának. Ez egy köznapi, hétköznapi, bár ma már egyre ritkább udvariassági gesztus. Gyermekeknek mutatják meg e képsort, s kérdezik tőlük, mit látnak? Azt, amit: kabátot segítünk fel embertársunknak.

Másik gyerekcsoporttól negyedórás, erőszakot ábrázoló videózás után ugyanezt kérdezik: mit látnak az előbb idézett képsoron, a kabátfeladásoson. S mit válaszolnak? Mondják: valaki valakit hátulról megtámad! Fojtogatja! Leplet dob rá és így tovább, kifogyhatatlanul. Mint a megbolondult óra, rövid idő alatt megzavarodik, összekuszálódik a képzelet.

S ez a negyedóra csak – kábítószeres nyelven – „beetetés”. Azt senki sem tudja, hogy mit művel személyiségünkkel a sokszáz órás manipulált látvány és tömegkommunikációs erőszak. Illetve mindenki tudja a választ, mondjuk is ki: pusztítja, torzítja, rombolja!

El a kezekkel – a képzeletünktől!